

LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

De geplande werken aan Sint-Katelijne-Waver golfterreinen Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
S. De Molenaer

Colofon

Titel: De geplande werken aan Sint-Katelijne-Waver golfterreinen. Archeologienota.
Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Vanessa Vandenbussche
Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 797

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut
Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: september 2023
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

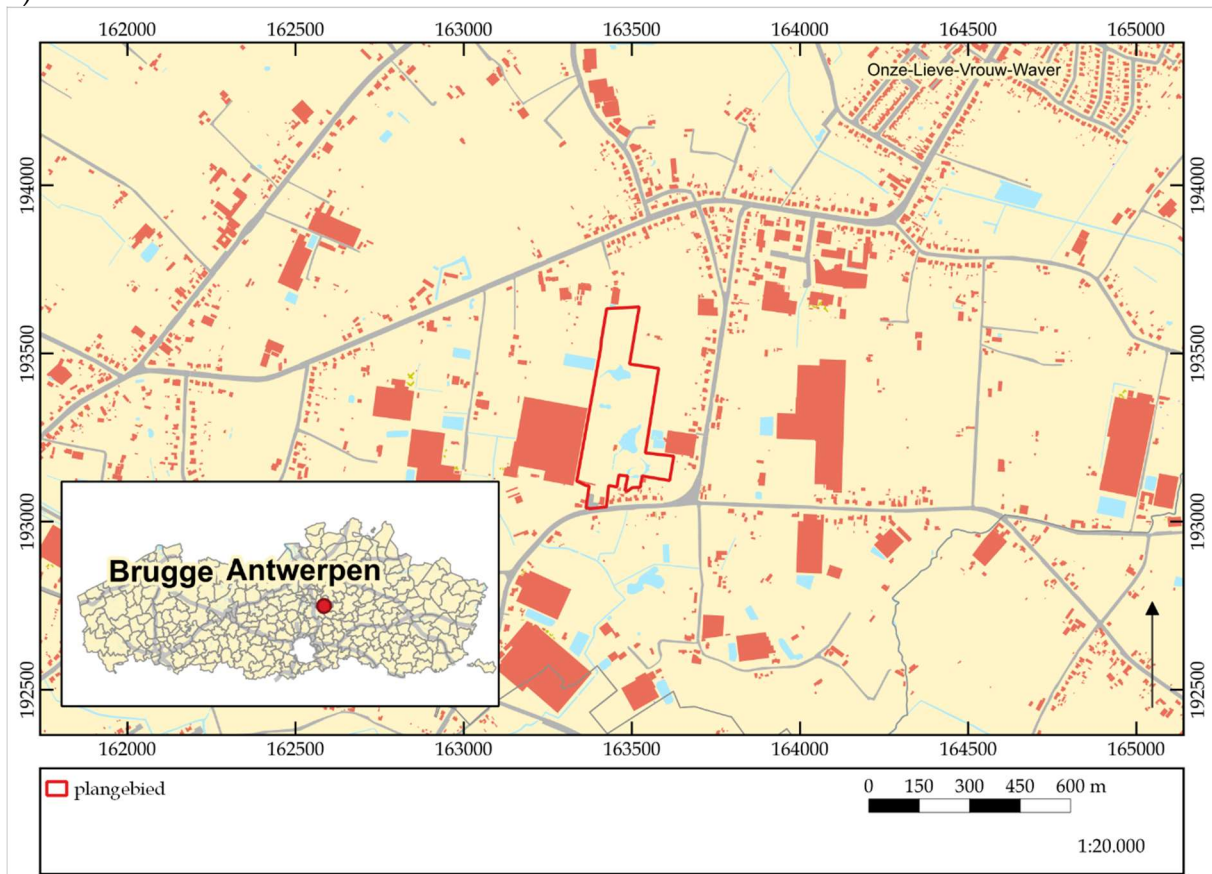
Deel II. Programma van Maatregelen

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
1.1 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
2 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	6
2.1 SAMENVATTING GEPLANDE WERKEN	6
3.2 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL	7
3.3 AANBEVELINGEN	7
LIJST VAN FIGUREN	8

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Bergstraat 74 te Sint-Katelijne-Waver (gemeente Sint-Katelijne-Waver, provincie Antwerpen). Het omvat tien percelen met een totale oppervlakte van ca. 92.391 m². Binnen het terrein is momenteel een actieve golfclub aanwezig met negen holes. Verder is er een driving range, een clubhuis met verhard terras, een grasveld voorzien voor golfactiviteiten, een verharde parking ten westen van het clubhuis en een overloopparking ten noordoosten van het clubhuis. De toegangsweg naar deze overloopparking is aangelegd in kiezelverharding. Op het einde van deze toegangsweg staat nog een pomphuis met berging en een silo voor zandopslag. De opdrachtgever plant verschillende regularisaties aan de bestaande infrastructuur van de golfclub (zie 4.2). Verder plant de opdrachtgever de aanleg van een parking met een verharde toegangsweg, enkele nieuwe afslagplaatsen, een uitbreiding van de bestaande parking en de plaatsing van een nieuwe afsluiting (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

1.1 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Sint-Katelijne-Waver golfterreinen
Ligging	Bergstraat 74, 2861 Sint-Katelijne-Waver
Kadastrale gegevens	Sint-Katelijne-Waver, 3 ^e afdeling, sectie E, percelen 170Z, 170W, 174C2, 174F2, 182C, 183D, 183E, 184 en 185A en 216.
Bounding Box	X 162667.979649 164588.412319
	Y 192749.960972 193618.827750
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2023I264
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Sebastien De Molenaer, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162 XXXXX: OE/ERK/Archeoloog/XXXX/XXXXX
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	september 2023
Geplande ingreep	De opdrachtgever plant verschillende regularisaties aan de bestaande infrastructuur van de golfclub. Verder plant de opdrachtgever de aanleg van een parking met een verharde toegangsweg, enkele nieuwe afslagplaatsen, een uitbreiding van de bestaande parking en de plaatsing van een nieuwe afsluiting.
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 92.391 m ²
Oppervlakte werken	ca. 1517 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	Niet van toepassing
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek, vrijgave

2 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

2.1 Samenvatting geplande werken

Geplande werken

De opdrachtgever plant enerzijds binnen het plangebied verschillende regularisaties. Deze bestaan uit het regulariseren van bestaande verhardingen, inclusief het behoud van bestaande nutsleidingen waaronder elektriciteit en riolering, het regulariseren van de hemelwaterput (ingericht als pompput), de silo voor zandopslag en de ingebuisde gracht. Verder vinden er op het golfterrein ook verschillende regularisaties plaats. Zo wordt het reliëf van de bodem geregulariseerd, verschillende afslagplaatsen, enkele paden in halfverharding, zandbunkers, *holes* en *greens*. Maar ook enkele gebouwen worden geregulariseerd. Er wordt een schuilhutje geregulariseerd samen met de *carport*, de garage, de lockers en verschillende afsluitingen. Tenslotte worden de bestaande grondwaterwinning en een bestaande gastank ook geregulariseerd.

Anderzijds plant de opdrachtgever ook de aanleg van een parking met een verharde toegangsweg, enkele nieuwe afslagplaatsen, een uitbreiding van de bestaande parking en de plaatsing van een nieuwe afsluiting. De nieuwe parking wordt aangelegd ter hoogte van de bestaande overloopparking en wordt gefundeerd op 55 cm -mv. De toegangsweg wordt gefundeerd op 64 cm -mv (fig. 4). In totaal zullen de nieuwe toegangsweg en parking een oppervlakte van ca. 1477 m² hebben. In totaal wordt er één nieuwe afslagplaats gebouwd op het maaiveld. De nieuwe afslagplaats met een oppervlakte van 4 m² wordt gefundeerd op 32 cm -mv (fig.7). Verder worden er ook twee afslagplaatsen verplaatst naar een verhoogde inrichting van 150 cm +mv (fig.8). De uitbreiding van de bestaande parking bestaat uit een niet overdekte fietsenstalling van ca. 40 m² die wordt gefundeerd op 64 cm -mv (fig.5). Tenslotte wordt er aan de westelijke zijde van het golfterrein een nieuw vangnet gebouwd over een lengte van 138 m. Lokaal worden hiervoor sokkels voorzien met een opp van 2.3 m² (breedte 130 cm), ze worden geplaatst op een diepte van 120 cm -mv (fig.6). Er is echter niet geweten hoeveel sokkels worden geplaatst over de lengte van 138 m.

Algemeen kan geconcludeerd worden dat de geplande werken geen impact hebben op de archeologische resten:

- De nieuwe parking wordt gebouwd ter hoogte van bestaande kiezelverharding. Hoewel er niet geweten is tot hoe diep deze verharding is gefundeerd, zal een kiezelverharding altijd tot minstens 30 cm -mv voor verstoring zorgen. Verder heeft er ook al bebouwing gestaan ter hoogte van de nieuwe parking. Tenslotte is de totale oppervlakte van de nieuwe parking met 900 m² te klein om kenniswinst te halen uit een vlakdekkende opgraving.
- De verharding van de nieuwe toegangsweg wordt gelegd ter plaatse van bestaande kiezelverharding. Hoewel er niet geweten is tot hoe diep deze verharding is gefundeerd, zal een kiezelverharding altijd tot minstens 30 cm -mv voor verstoring zorgen. Verder is de strook van de toegangsweg veel te dun om enige kenniswinst te halen uit een vlakdekkende opgraving.

- de kleine elementen zoals de nieuwe afslagplaatsen hebben geen bijkomende impact op het bodembestand omdat deze enkel een zeer lokale en beperkte verstoring met zich meebrengen.
- De aanleg van de nieuwe fietsparking is ook te lokaal en beperkt in oppervlakte (ca. 40 m²) om een bijkomende impact op het bodembestand met zich mee te brengen.

3.2 Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis toch nog als enigszins beperkt kan worden beschouwd. Er is weinig geweten over het plangebied en de aangrenzende terreinen, zodat onbekend is wat er zich hier aan mogelijke archeologische resten in de bodem kan bevinden.

Verder archeologisch onderzoek zou dus meer informatie kunnen opleveren over de menselijke aanwezigheid in dit gebied. **Echter is de oppervlakte van de geplande werken te beperkt om kenniswinst te halen uit een vlakdekkende opgraving: de oppervlakte van de nieuwe fietsparking is slecht 40 m² en de oppervlakte van de nieuwe parking is slechts 900 m². Vervolgens is de strook van de toegangsweg veel te dun om enige kenniswinst te halen uit een vlakdekkende opgraving. Bovendien is er bij de toegangsweg en de overloopparking al minstens een verstoring tot 30 cm -mv door de aanwezige kiezelverharding. Daarbovenop is de kans op verstoring bij de overloopparking nog groter door de bebouwing die ondertussen al verdwenen is en de werken zichtbaar op de luchtfoto uit 2013. Tenslotte hebben de kleine elementen zoals de nieuwe afslagplaatsen geen bijkomende impact op het bodembestand omdat deze enkel een zeer lokale en beperkte verstoring met zich meebrengen.** Het kennisvermeerderingspotentieel wordt als laag ingeschat.

3.3 Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een middelhoge potentie wat betreft de periode neolithicum tot en met de middeleeuwen. **Echter hebben de geplande werken een te kleine oppervlakte om kenniswinst te halen uit een vlakdekkende opgraving.** Verder archeologisch vooronderzoek om beter de archeologische potentie van dit terrein in te kunnen schatten wordt niet raadzaam geacht vanuit een kosten-batenanalyse, waarbij rekening is gehouden met de inspanning van verder onderzoek in functie van kennisvermeerdering. Er is geen programma van maatregelen uitgeschreven.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding
2023F375	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	onbekend	1:20.000